

Referat fra møde i Vildtforvaltningsrådet tirsdag den 6. juni 2023, Tolderlundsvej 5, 5000 Odense

Fra Vildtforvaltningsrådet (VFR) deltog

Jan Eriksen	Formand
Henrik Bertelsen	Landbrug & Fødevarer, LF (næstformand)
Christina Ahlefeldt-Laurvig	Landbrug & Fødevarer, LF
Birgitte Heje Larsen	Dyrenes Beskyttelse, DB
Flemming Torp	Friluftsrådet, FR
Peter A. Busck	Dansk Skovforening, DS
Claus Lind Christensen	Danmarks Jægerforbund, DJ
Birgitte Marcussen	Danmarks Naturfredningsforening, DN
Egon Østergaard	Dansk Ornitologisk Forening, DOF

Fra Aarhus Universitet (DCE)

Ole Roland Therkildsen
Christian Sonne (ved punkt 10)
Jesper Madsen (ved punkt 11)

Fra Københavns Universitet (IFRO)

Jonas Vester Legarth (ved punkt 6)
Thomas Lundhede (ved punkt 6)

Fra Danmarks Jægerforbund deltog desuden

Niels Søndergaard (ved punkt 7)

Fra Miljøstyrelsen (MST) deltog

Kontorchef Jens Skovager Østergaard
Funktionsleder Camilla Uldal

Fra Miljøministeriets departement (MIM) deltog

Kontorchef Charlotte Brøndum
Teamleder Marie Dahl Kongerslev
Sekretær for Vildtforvaltningsrådet Lasse Zöga Diederichsen

1. Godkendelse af dagsorden	2023-02-01
Dagsordenen blev godkendt med en tilkendegivelse om, at der vil komme en orientering om status for kortnæbbet gås.	
2. Udsætningsudvalget	2023-02-02a (eftersendes) 2023-02-02b
<p><u>Ramme:</u> Flemming Torp (FR) fortalte om arbejdet i Udsætningsudvalget. Det første forlig blev lavet i 2007, hvor man lavede regler for biotopplaner og begrænsninger for antallet af fugle, man må sætte ud. I 2021 præsenterede VFR en delt indstilling til MIM. Et år senere bad Lea Wermelin VFR om at udarbejde en model for udsætning, så dette kan foregå bæredygtigt. Udsætningsudvalget indstillede til VFR, at bekendtgørelsen om udsætning delvist ændres. Der blev lagt op til, at udsætning af fasaner og agerhøns skal justeres, så man bliver forpligtiget til at levere natur, når man udsætter disse. De, der skal sætte fuglene ud, skal have faglige kompetencer, som kan opnås gennem særlige kurser. Som lodsejer skal man anmelde udsætningen, så alt registreres. Udsætningsudvalget indstillede desuden, at udsætningen af gråænder udfases over en femårig periode, samt at der skal samarbejdes med Fødevarestyrelsen ift. kontrol og opsyn med opdræt af fugle til udsætning, så der er overensstemmelse mellem antallet af udstatte fugle og antallet af opdrættede fugle. Udsætningsudvalget anbefalede dertil, at der foretages løbende evalueringer af de nye regler. Den skiftlige indstilling fra Udsætningsudvalget fremgår af Rådets hjemmeside.</p>	
<p>Drøftelse: Jan Eriksen nævnte, at der er tre ting, som VFR skulle drøfte: forligsteksten, offentliggørelsen af indstillingen samt den tilhørende rapport fra DCE om fasanudsætning. Birgitte Marcussen (DN) fortalte, at DN har en vedtaget politik om udfasning af udsætning af fuglevildt, da udsætning af især fasaner og gråænder ikke er bæredygtigt for naturen. Derfor har DN valgt ikke at deltage i udsætningsudvalget og indstillingen, men hilser et stop for udsætning af gråænder velkommen. Birgitte Heje Larsen (DB) fremhævede, at DB havde et politisk ønske om udfasning af al udsætning, men anerkendte forliget, da udsætning af ænder skal udfases. Desuden nævnte hun, at det ville være en gevinst, hvis hele VFR kunne stå bag indstillingen. Christina Ahlefeldt-Laurvig (LF) påpegede, at det var vigtigt for LF, at oplysninger om ejendomme ikke bliver offentliggjort, og at dette fremgik af forligsteksten. Egon Østergaard (DOF) sagde, at DOF støttede forliget trods DOF's generelle politik om, at udsætning skal udfases. Han fremhævede dertil vigtigheden i kontinuerlig evaluering af udsætningen. Claus Lind Christensen (DJ) fortalte, at DJ bakkede op om forliget og fremhævede det positive i kravet om mere uddannelse. Flemming Torp (FR) pointerede, at det var vigtigt, at forligsteksten holdes kort, og nævnte, at DN kan vælge at anerkende de positive ting i teksten, uden at bakke op om det samlede forlig. Han fremhævede dertil vigtigheden i at opdræt og udsætning kontrolleres, så der er klarhed over antallet af opdrættede fugle og antallet af udsatte fugle. Peter A. Busck (DS) nævnte, at det i rapporten fra DCE om beregninger af udsætning af fasaner var nødvendigt med en grundlig forklaring af metoderne og forudsætningerne</p>	

bag. Der blev på mødet udleveret et notat til DCE med uafklarede spørgsmål udarbejdet af L&F, DJ og DS. Dertil påpegede **Peter A. Busck**, at VFR fremover skal være enige om, hvad formålet med sådanne rapporter skal være, samt hvilket datagrundlag der skal benyttes. Især hvis grundlaget skal anvendes flere gang således, at man undgår uoverensstemmelser om både forudsætningerne, metoder, afgrænsning og validiteten af resultaterne.

Claus Lind Christensen (DJ) og **Christina Ahlefeldt-Laurvig** (LF) var enige i, at VFR fremover bør tale om metoden, før der laves bestillinger til DCE.

Ole Roland Therkildsen (DCE) svarede, at DCE gerne lytter til konstruktiv kritik og bekræftede, at han kan præcisere rapporten, hvis det bliver nødvendigt ud fra det udleverede notat.

Jan Eriksen tydeliggjorde, at det vil sende et godt signal, hvis hele VFR kan stå bag indstillingen. Desuden konkluderede han, at et samlet VFR anerkendte, at udfasning af udsætning af gråænder er en del af forudsætningerne for at få lavet et forlig. Mens formanden samt syv af rådets otte organisationer bakkede op om forligsteksten fsva. fasaner og agerhøns. Kun DN kunne ikke bakke op om denne del, da de har en generel modstand mod al udsætning af vildt. Derudover konkluderede formanden, at DJ, DS og LF gerne så, at man fremover inddrog VFR i en drøftelse om metoder, inden man bestilte notater hos DCE. Til slut bekræftede **Jan Eriksen**, at han vil udsende en meddelelse om forliget, som vil fremsendes til ministeren og fremgå af rådets hjemmeside.

3. Kommissoriet for Jagttegnsudvalget

Ramme:

VFR havde forinden mødet fået tilsendt en revideret tekst til kommissoriet for Jagttegnsudvalget.

Drøftelse:

Jan Eriksen indstillede, at **Claus Lind Christensen** (DJ) bliver formand i udvalget. Rådet godkendte dette.

4. Etik og jagt

2023-02-03a

2023-02-03b

Ramme:

Jan Eriksen præsenterede tidsplanen for VFR's arbejde med etik og jagt og fortalte, at der er megen opmærksomhed på etik og jagt især ift. udsætning.

Drøftelse:

Claus Lind Christensen (DJ) mente, at VFR først burde tale om hegning og dernæst om fodring. **Jan Eriksen** bekræftede dette. Efterfølgende godkendte VFR tidsplanen. **Birgitte Marcussen** (DN) understregede behovet for, at regulering drøftes som en del af jagt og etik gennemgangen og mente derfor, at det bør fremgå eksplicit af det skriftlige oplæg til VFR's arbejde med etik og jagt.

5. Kommissoriet for Den Nationale Hjortevildtgruppe

Ramme:

Jan Eriksen præsenterede kommissoriet for den Nationale Hjortevildtgruppe, som skulle vedtages på mødet.

Drøftelse:

<p>Jan Eriksen nævnte, at råvildt indgår som led i hjortevildtgruppens arbejde, og at der er lavet justeringer i kommissoriet, som kunne endeligt vedtages.</p> <p>Peter A. Busck (DS) mente, at gruppen skulle beskæftige sig med de forskellige hjortevildtarter separat. DS's holdning er, at gruppen skal arbejde med kronvildt og dåvildt, og derefter eventuelt påbegynde arbejdet vedr. råvildt.</p> <p>Birgitte Heje Larsen (DB) fandt, at VFR også burde drøfte dynamikken mellem dåvildt og råvildt, da der er tegn på, at råvildt kan være undertrykt af dåvildt.</p> <p>Henrik Bertelsen (LF) og Christina Ahlefeldt-Laurvig (LF) bemærkede, at LF var utilfredse med den opgave, som miljøministeren har sendt til VFR angående ny forvaltning af hjortevildtet, da VFR har beskæftiget sig med sagen i mange år og ikke har haft succes med frivillige aftaler for forvaltningen af hjortevildtet. Dertil påpegede Henrik Bertelsen (LF), at LF ikke mente, at der kan komme nye, frivillige tiltag, som kan løse udfordringerne med hjortevildtet. Peter A. Busck (DS) udtrykte, at DS har samme holdning.</p> <p>Birgitte Marcussen (DN) foreslog, at formsnadsskabet for Hjortevildtgruppen mødes med ministeren om dennes tilbagemelding til VFR vedr. VFR's indstilling om arealkravet.</p> <p>Jan Eriksen konkluderede, at kommissoriet for den Nationale Hjortevildtgruppe blev vedtaget med mindre justeringer.</p>	
6. Jagtens værdi	2023-02-04 (eftersendes)
<p><u>Ramme:</u></p> <p>Thomas Lundhede og Jonas Vester Legarth (IFRO) fortalte om rapporten om jagtens værdi, der var baseret på en spørgeskemaundersøgelse. <i>Undersøgelsen viste bl.a., at formålet med jagt oftest er at opleve naturen og ikke så hyppigt handler om trofæer og kød. Undersøgelsen viste dertil, hvilke faktorer der har betydning for jagtens værdi, bl.a.: arealstørrelse, andelen af skov, andelen af landbrugsjord, type af naboejendom (landbrug eller skov), adgangen til overnatningsmuligheder på ejendommen, tilstedeværelsen af de store hjortevildtarter, muligheden for udsætning af fuglevildt, etc.</i></p> <p><i>Der er også lavet et choice experiment, hvor man har opstillet forskellige valg-scenarier med forskellige elementer i hvert valg, og derved analyseret betalingsvilligheden.</i></p>	
7. Status på markvildtindsatsen	2023-02-05a 2023-02-5b 2023-02-5c
<p><u>Ramme:</u></p> <p>Niels Søndergaard (DJ) fortalte om status på markvildtindsatsen. <i>De store markvildtslav har arbejdet med at styrke vilkårene for markvildtet på tværs af skel. Fokus har været på agerhøne og hare, og DJ har rådgivet de forskellige lav om forskellige tiltag, som kan udføres på den enkelte ejendom.</i></p>	
<p>Drøftelse:</p> <p>Niels Søndergaard (DJ) beskrev, at det har været en udfordring at fastholde det frivillige arbejde, som markvildtlavene udfører, og at der har været tegn på manglende opbakning fra landbruget samt manglende viden om basal biologi. De næste skridt bliver</p>	

bl.a. fortsat uddannelse og dannelse af jægere og samarbejde med landbrugsrådgivere for at skabe mere viden om natur og vildtforvaltning. Det er også nødvendigt med fortsat bestandsovervågning.

Peter A. Busck (DS) roste DJ for det gode arbejde og de gode initiativer, men fremhævede også, at der er brug for, at indsatsen anerkendes i forskerkredse og blandt de øvrige organisationer i VFR samt i samfundet generelt.

Henrik Bertelsen (LF) bemærkede, at det fortsat er nødvendigt, at markvildtlavene vejledes og holdes op på implementering af deres indsats for markvildtet. Han fremhævede også, at der kunne være regler, der ville stå i vejen for at implementere reelle elementer på landbrugsarealerne.

Christina Ahlefeldt-Laurvig (LF) fremhævede nødvendigheden af samarbejde for at understøtte markvildtindsatsen.

Claus Lind Christensen (DJ) konkluderede, at man fortsat må se på hare og agerhøne og forvaltningen af disse, samt at finansiering af markvildtindsatsen skulle fastholdes, dog i en ny form. Markvildtindsatsen vil blive drøftet i VFR på mødet i september.

8. Ulvegruppen

Ramme:

Jan Eriksen fortalte, at Ulvegruppen vil få mulighed for at drøfte konklusionerne fra de afholdte dialogmøder i Jylland. Der har desuden været afholdt en stor international konference om ulve, hvor MST, DCE og Jan Eriksen deltog. Langt de fleste borgere er ikke ekstreme tilhængere eller modstandere af ulven. Langt de fleste mennesker har en relativt neutral holdning til ulve. VFR fik megen opmærksomhed på konferencen, og der er kommet henvendelser fra bl.a. den hollandske ulvegruppe. **Jan Eriksen** fortalte dertil, at han blev inviteret til møde med Anni Matthisen (V) om drøftelser af ulveforvaltning. Der var også inviteret flere politikere og medlemmer fra VFR. **Jan Eriksen** fortalte, at der blandt borgere og interessenter generelt er stor opbakning til VFR's ulveforvaltningsplan.

Drøftelse:

Claus Lind Christensen (DJ) fortalte, at han også skulle deltage på mødet med Anni Matthisen (V) for bl.a. at fortælle, at DJ bakker fuldt op om VFR's forslag til ulveforvaltningsplanen, men at forvaltningsplanen, ifølge DJ, ikke skal finansieres af jagttegnsmidlerne.

9. Arbejdsgruppen til opfølgning på jagttiderne

2023-02-06

Ramme:

Henrik Bertelsen (LF) fortalte, at arbejdsgruppens konklusioner var, at der ikke aktuelt var grund til en revision af jagttiderne for ederfugl, agerhøns og hare, men at der var brug for mere valid viden om arterne, end det som vildtudbyttet kan levere.

Drøftelse:

Jens Skovager Østergaard (MST) fortalte, at opgaven med dataindsamlingen er kommet i udbud, og at MST var i gang med at evaluere med henblik på en ny aftale.

Birgitte Heje Larsen (DB) spurgte, om man kunne følge udviklingen af giftstoffer i de pågældende vildtarter og påpegede, at der fsva. harer kunne være tvivlsspørgsmål ift. den næste opdatering af jagttiderne.

Jan Eriksen konkluderede, at DCE og MST bedes indsamle mere og bedre viden om de forskellige vildtarter og især for hare og agerhøne forud for jagttidsforhandlingerne. Dog konkluderedes det også, at MST og DCE skulle undersøge, om man kan bruge nogle af de

data, der allerede findes forskellige steder og sammenstille dem. Fsva. husmåren bør der laves en vurdering af bestandsniveauet inden forhandlingerne.	
10. Orientering om trådløse hegn	
<i>Ramme:</i> Christian Sonne (DCE) fremlagde resultaterne af et projekt om brug af trådløse hegn i forbindelse med naturpleje. Projektets resultater indikerede, at de trådløse hegn er meget effektive og har et stort potentiale.	
11. Fyrværkeri og vildtforstyrrelser	2023-02-07
<i>Ramme:</i> Jesper Madsen (DCE) fortalte om en analyse, som viste, hvordan fugle reagerer på fyrværkeri. Dertil gav han status på kortnæbbet gås i forbindelse med den adaptive forvaltningsplan for kortnæbbet gås.	
<p>Drøftelse:</p> <p>Jesper Madsen (DCE) fremhævede, at konklusionen fra undersøgelsen om fyrværkeri og vildtforstyrrelser var, at man så en meget kraftig reaktion hos de fleste af de overvågede arter. For Danmarks vedkommende var det primært kortnæbbet gås, der var fokus på. Denne art overnatter dog i områder fjernt fra beboelse og har derfor ikke vist så kraftig en reaktion som andre arter.</p> <p>Birgitte Marcussen (DN) havde bedt om at få punktet på dagsordenen og efterlyste en undersøgelse af påvirkningen på fugle og pattedyr ikke kun af nytårsfyrværkeri, men også af hoteller og andre arrangementers brug af fyrværkeri resten af året også i fuglens yngletid.</p> <p>Claus Lind Christensen (DJ) spurgte til problemets omfang, som han mente, bør belyses, før man giver sig til at foreslå regelændringer om brug af fyrværkeri.</p> <p>Jan Eriksen konkluderede, at man evt. kunne belyse konsekvenserne for brug af fyrværkeri for såvidt angår al vildt, ikke kun fugle.</p> <p>Jesper Madsen (DCE) fortalte dertil om status på kortnæbbet gås og fremhævede, at bestanden har fundet et nyt udbredelsesområde i Rusland, hvorfor man snart kan betragte bestanden af kortnæbbet gås som to separate bestande med en indbyrdes afstand på tusind kilometer. Dette kan resultere i, at jagttiden kan reguleres.</p> <p>Camilla Uldal (MST) fortalte, at den internationale arbejdsgruppe under AEWA skal forholde sig til, hvordan man ønsker at gå videre med forvaltningen af kortnæbbet gås.</p> <p>Claus Lind Christensen (DJ) spurgte om, hvad der vil ske med dataene og bestandsovervågningen, hvis DJ går ud og opfordrer jægerne til at reducere afskydningen af kortnæbbet gås. Jesper Madsen (DCE) svarede, at det er usikkert, da gæssene kan ændre adfærd, og derfor vil vilkårene for dataindsamlingen måske ændres, men han understregede, at DJ trygt kan give deres medlemmer denne opfordring.</p> <p>Henrik Bertelsen (LF) spurgte, hvordan man rent praktisk kan skelne mellem de to bestande af kortnæbbet gås ift. Selve jagten. Jesper Madsen (DCE) svarede, at det er noget, der skal diskuteres i AEWA.</p> <p>Jan Eriksen konkluderede, at spørgsmålet om kortnæbbet gås skal drøftes i VFR forud for de næste jagttidsforhandlinger. Dertil konkluderede han, at VFR ikke anbefaler en ændring af jagttiderne på nuværende tidspunkt.</p>	
12. Faldvildtundersøgelser	2023-02-10
<i>Ramme:</i>	

<p>Camilla Uldal (MST) fortalte, at MST's nuværende aftale med DTU og Aalborg Universitet om faldvildtundersøgelserne snart udløb. MST er kommet frem til, at det kræver en grundig evaluering at finde ud af, hvordan faldvildtordningen skal struktureres fremadrettet, herunder hvad den skal kunne. VFR vil blive inddraget i arbejdet.</p>	
<p>Drøftelse: Jan Eriksen konkluderede, at VFR bakkede op om MST's konklusion.</p>	
<p>13. Meddelelser</p>	
<p>Status på bekendtgørelser</p> <p>Der var ingen bekendtgørelser at give status på.</p>	
<p>14. Orientering</p>	
<p><u>Orientering fra formanden</u> Jan Eriksen fortalte, at han havde drøftet hjortevildt på et møde i Hjortevildt Syd. Der var særligt opmærksomhed på jagt og etik. Han var desuden blevet kontaktet af Vordingborg Kommune, som ønskede, at der blev oprettet et vildtreservat ved Stege. Denne sag blev sendt videre til VFR's Reservatudvalg.</p> <p><u>Orientering fra rådsmedlemmerne</u> Ingen orientering.</p> <p><u>Orientering fra Miljøministeriet</u> Ingen orientering.</p>	
<p>15. Kommende møder</p>	
	<p>2023-02-08 2023-02-09</p>
<p><u>Ramme:</u></p> <p>Torsdag og fredag den 28.-29. september 2023</p> <p>Onsdag den 13. december 2023</p> <p>Jan Eriksen fortalte, at det er aftalt med repræsentanter fra Molslaboratoriet, at VFR skal på besøg og have en rundvisning i forbindelse med 2-dagesmødet i september 2023. VFR skal desuden møde aktive folk fra DN, DOF, LF, DS og DJ. LF og DS blev opfordret til at skabe kontakt til folk, som kan fortælle om deres praktiske arbejde.</p>	
<p>16. Eventuelt</p>	
<p>Intet eventuelt.</p>	